

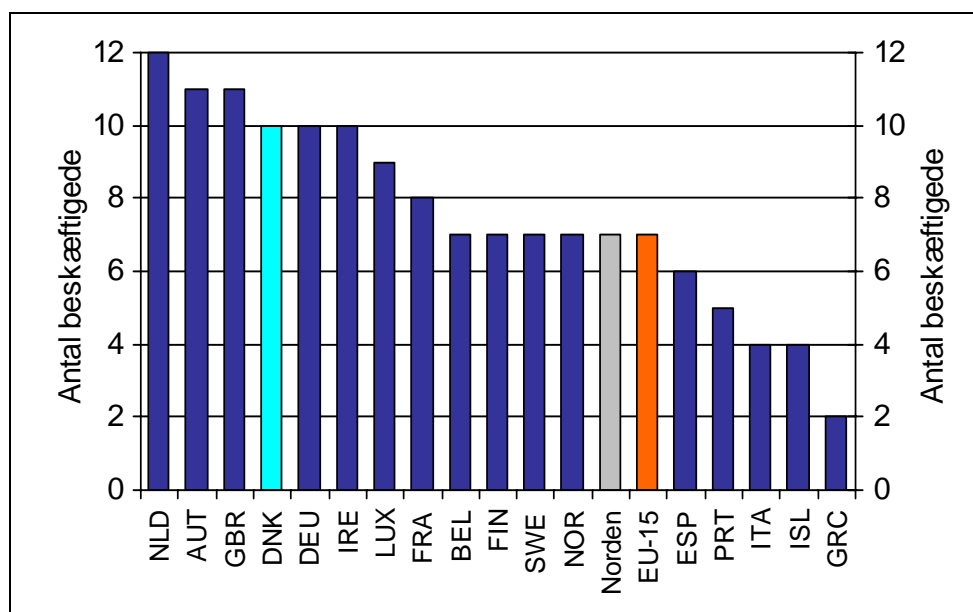
Dato: 31. oktober 2005

Sagsbeh.: ØEM/hdz

Dansk erhvervslivs størrelsesstruktur¹

Vækst skabes i virksomhederne – i såvel nye som gamle virksomheder og i såvel store som små og mellemstore virksomheder.² Det fremføres ofte, at Danmark har mange små og mellemstore virksomheder. I Danmark er der ganske vist mange mindre foretagender, men faktisk er den gennemsnitlige danske virksomhed større end den gennemsnitlige europæiske virksomhed. Den gennemsnitlige danske virksomhed har 10 ansatte, mens den gennemsnitlige virksomhed i Norden og EU-15 har 7 ansatte, jf. figur 1.

Figur 1. Gennemsnitligt antal beskæftigede pr. virksomhed, 2003

Anm.: Private virksomheder ekskl. primære erhverv (landbrug, fiskeri mv.). Datagrundlaget for Danmark indeholder 210.000 virksomheder. Det bemærkes, at tallene er behæftet med usikkerhed. Analyseperioden er 1988 – 2001, hvorfor tallet for 2003 er beregnet på baggrund af udviklingen i andre statistikker.

Kilde: EIM Business and Policy Research (2003), 'Observatory of European SMEs 2003/no. 7 – SMEs in Europe 2003'.

Den relativt høje danske virksomhedsstørrelse dækker over, at Danmark har relativt færre meget små virksomheder. I Danmark har 87,4 pct. af virksomhederne færre end 10 ansatte. I EU-15 er andelen 92 pct., jf. tabel 1.

¹ Arbejdsrapporten er udarbejdet af Sekretariatet for ministerudvalget for Danmark i den globale økonomi. Papirerne er sendt til Globaliseringsrådet som faktisk baggrund for Globaliseringsrådets diskussioner. Globaliseringsrådet kan ikke tages til indtægt for arbejdsrapporterne.

² Virksomheder med 0-9 ansatte betegnes som *meget små*, 10-49 som *små*, 50-249 som *mellemstore* og over 250 ansatte som *store*.

Tabel 1. Virksomhedernes fordeling på virksomhedsstørrelse, 2003

	Danmark	Norden	EU-15
<i>Virksomheder</i>		<i>- i pct. -</i>	
Meget små (0 – 9)	87,4	92,0	92,4
Små (10 – 49)	10,2	6,6	6,5
Mellemstore (50 – 249)	1,9	1,1	0,9
Store (> 250)	0,5	0,3	0,2
Total	100,0	100,0	100,0

Anm.: Se figur 1.

Kilde: EIM Business and Policy Research (2003), 'Observatory of European SMEs 2003/no. 7 – SMEs in Europe 2003'.

Det afspejler sig i beskæftigelsesfordelingen på virksomhedsstørrelse, idet der er relativt færre ansat i helt små virksomheder i Danmark, jf. tabel 2. Herudover viser tabellen også, at små og mellemstore virksomheder (de såkaldte SMV'er) i Danmark står for en lidt højere andel af beskæftigelsen end både Norden og EU-15.

Tabel 2. Beskæftigelsesfordeling på virksomhedsstørrelse, 2003

	Danmark	Norden	EU-15
<i>Virksomheder</i>		<i>- i pct. -</i>	
Meget små (0 – 9)	35,7	40,4	39,7
Små (10 – 49)	20,0	17,4	17,3
Mellemstore (50 – 249)	16,9	14,7	12,8
Store (> 250)	27,4	30,5	30,3
Total	100,0	100,0	100,0

Kilde: EIM Business and Policy Research (2003), 'Observatory of European SMEs 2003/no. 7 – SMEs in Europe 2003'.

Danmark adskiller sig ligeledes for så vidt angår størrelsen af de store virksomheder. Den gennemsnitlige store danske virksomhed er således væsentlig mindre end i EU-15, jf. tabel 3.

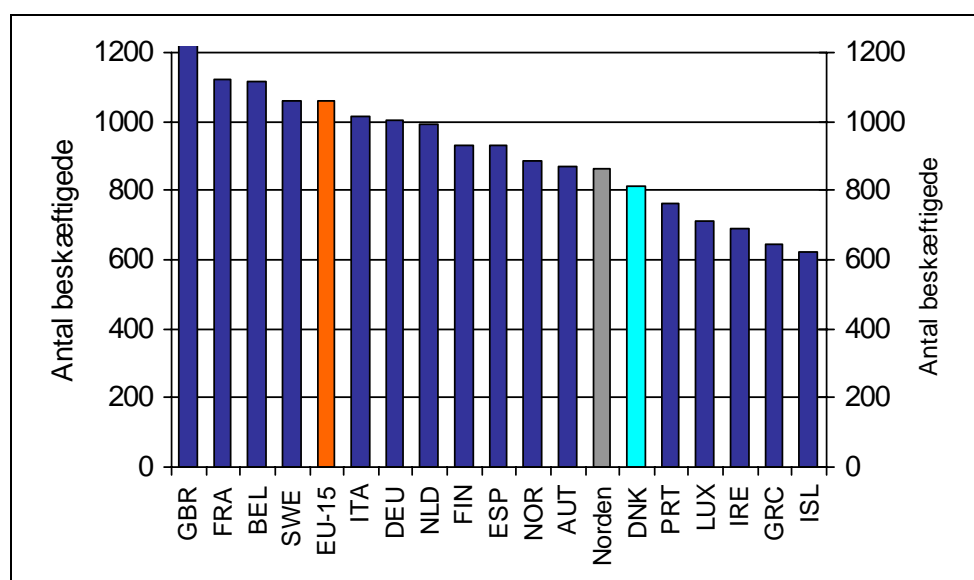
Tabel 3. Gennemsnitligt antal beskæftigede pr. virksomhed, 2003

	Danmark	Norden	EU-15
<i>Virksomheder</i>		<i>- gns. antal beskæftigede -</i>	
Meget små (0 – 9)	4	3	3
Små (10 – 49)	20	20	19
Mellemstore (50 – 249)	97	95	98
Store (> 250)	814	863	1.059
Total	10	7	7

Kilde: EIM Business and Policy Research (2003), 'Observatory of European SMEs 2003/no. 7 – SMEs in Europe 2003'.

De store danske virksomheder er således små i europæisk sammenhæng. I 11 andre europæiske lande er den gennemsnitlig store virksomhed således større end den danske.

Figur 2. Gennemsnitlig størrelse for store virksomheder, 2003.

Anm.: Se tabel 3.

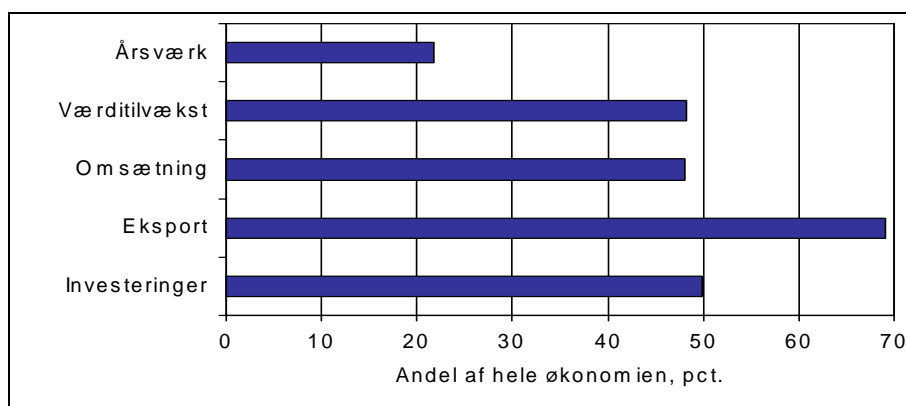
Kilde: EIM Business and Policy Research (2003), *'Observatory of European SMEs 2003/no. 7 – SMEs in Europe 2003'*.

Fraværet af helt store virksomheder viser sig også på Erhvervsmagasinet Fortunas liste over de 500 største virksomheder i verden. Hvor Sverige og Finland f.eks. har hhv. seks og fire virksomheder på Fortunas liste har Danmark kun to virksomheder.³

Det kan udgøre en vækstudfordring for Danmark. De store virksomheder har nemlig ganske stor betydning for økonomien. De 1.000 største virksomheder udgør antalmæssigt mindre end 0,4 pct. af det samlede antal virksomheder.⁴ De samme 1.000 virksomheder står imidlertid for mere end 20 pct. af den samlede beskæftigelse og næsten 70 pct. af den samlede eksport. Ligeledes bidrager de med næsten halvdelen af værditilvæksten og investeringerne i samfundet, jf. figur 3.

³ Fortuna (2005), *'Global 500'*.

⁴ De 1.000 største virksomheder omfatter samtlige store virksomheder i Danmark.

Figur 3. De 1.000 mest omsættende danske virksomheder, 2001.

Kilde: Økonomi- og Erhvervsministeriet (2004), 'Vækstredøgørelse 04 – Konkurrence-dygtige vækstvilkår'.

Store virksomheder har højere gennemsnitlig arbejdsproduktivitet end mindre virksomheder. For eksempel producerer en fuldtidsansat i en dansk virksomhed med 1-9 ansatte værdier for omkring 552.000 kr. En fuldtidsansat i en virksomhed med flere end 250 ansatte skaber derimod en værditilvækst på hele 833.000 kr., jf. tabel 4. Man skal dog være opmærksom på, at forskellen alene kan skyldes, at større virksomheder anvender arbejdskraft med et højere uddannelsesniveau og har større kapitalintensitet end mindre virksomheder.

Tabel 4. Arbejdsproduktivitet og virksomhedsstørrelse, 2001.

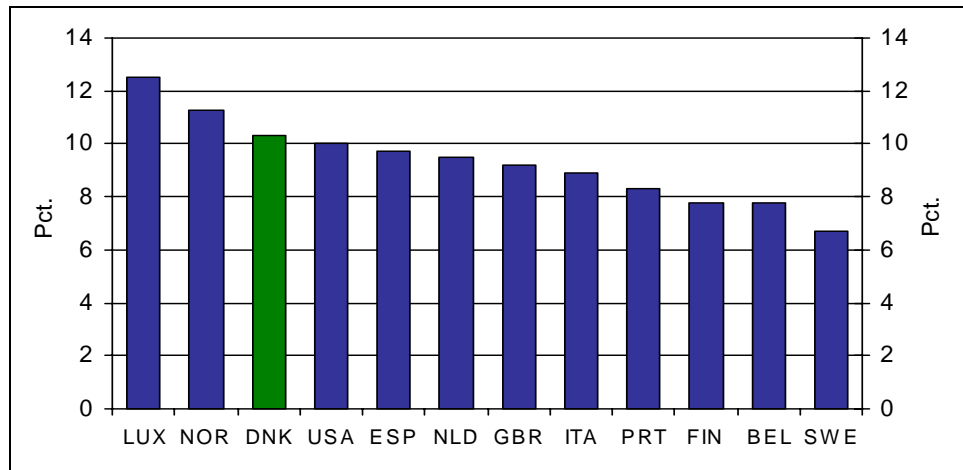
Antal fuldtidsbeskæftigede	Andel virksomheder - pct. -	Arbejdsproduktivitet - kr. pr. ansat -
1-9	82,3	552.000
10-49	14,7	576.000
50-249	2,5	629.000
250+	0,5	833.000
I alt	100	668.000

Anm.: Arbejdsproduktivitet er givet som værditilvækst pr. årsværk. Virksomhederne er vægtet efter antal ansatte.

Kilde: Egne beregninger på baggrund af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedsdatabase.

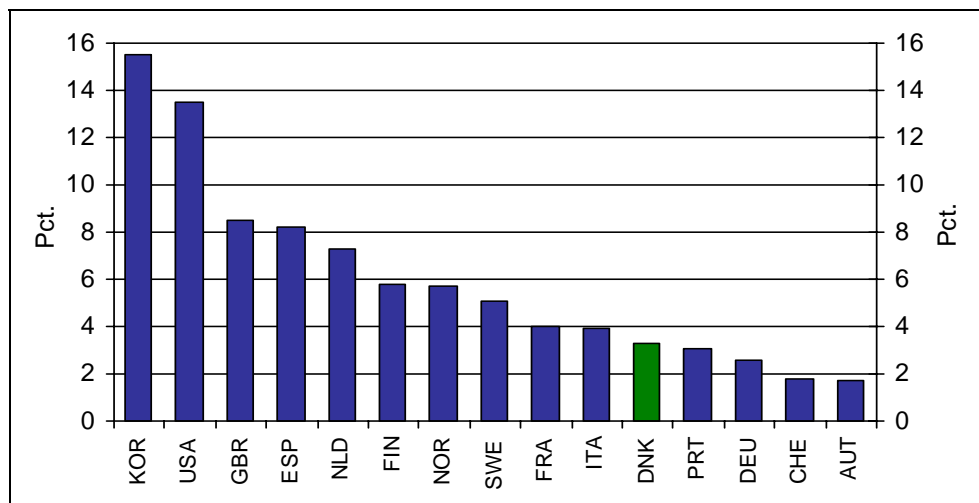
Nye virksomheder

Danmarks evne til at skabe erhvervmæssig fornyelse handler f.eks. også om evnen til at skabe nye virksomheder og få dem til at vokse. Danmark Med hensyn til, hvor hyppigt danskerne starter nye virksomheder, ligger Danmark ganske godt placeret i international sammenhæng, jf. figur 4.

Figur 4. Opstartsrate

Kilde: Erhvervs- og Byggestyrelsen (2004), 'Iværksætterindeks 2004 – Vilkår for iværksættere i Danmark'.

Sammenlignet med andre lande er der imidlertid færre iværksættere, der kommer ind i et solidt vækstforløb, jf. figur 5.

Figur 5. Vækstvirksomheder – andel af nye virksomheder med over 60 pct. i vækst i omsætningen i perioden 2000 – 2002.

Kilde: Erhvervs- og Byggestyrelsen (2004), 'Iværksætterindeks 2004 – Vilkår for iværksættere i Danmark'.